SORUN SÖYLEYELİM

Orhan ÖRÜCÜ
Elektrik Mühendisi

Doğalgaz zamları aile bütçesini zorluyor

Tasarruf için neler yapılmalı?

-"Kış geliyor, nasıl ısınacağız" telaşı başladı. Artan doğalgaz fiyatlarından daha fazla zarar görmemek için neler yapmalıyız?

- Ülkemizde ithal ettiğimiz doğalgazı çok pahalı ve akıl dışı bir biçimde kombilerde yakıyoruz. 3 milyona yakın kombinin var olduğu ülkemizde, doğalgaza hem bütçemizi sarsan ölçülerde para harcıyor, hem de harcadığımız paranın karşılığını tam olarak alamıyoruz. Merkezi ısıtmanın gözden çıkarıldığı ülkemizde, **"istediğin kadar yak, o kadar ısın"** anlayışı ne yazık ki ağırlıkta. Bir başka deyişle **"Ne kadar yakarsan o kadar ödersin"** denilmektedir. İnsanlarımız hiç de söylenildiği gibi ısınmıyorlar. Isınan yok mu? Elbet de var. Siz kombinizi yaktıkça üst katınızı ısıtırsınız, üst kat komşunuz da üst katını ısıtır. Bu arada sistemi yerden ısıtmalı olanlar biraz daha şanslı; hiç olmazsa radyatörlü sisteme göre biraz daha fazla ısıtma sağlayabiliyor. Kombi ile bağımsız ısıtma belasına nasıl kapıldığımız ayrı bir tartışma ve yazı konusu belki. Ama özetle, her evde kombi yerine, merkezi ısıtma sistemlerinin daha verimli ve ucuz olduğu gerçeğini gözden kaçırmamak gerekir. Tek tek konutların merkezi sistemler içinde istediği kadar ısınması ve ısındığı kadar ödeme yapması için yeni sistemler geliştirilmelidir.

Kullanılmayan odalarda dereceyi düşürün

- Kombilerimizden en ekonomik faydalı nasıl sağlayacağız?

- Kombiler bilindiği gibi hem ısınma hem de sıcak su ihtiyacımızı gideren çok fonksiyonlu cihazlar. En genel olarak da bacalı veya hermetik tip olarak kullanıyoruz. İlk olarak söyleyeceğimiz cihazınızın tipi ne olursa olsun mutlaka yetkili servisler ile çalışın. Cihazınızın kış bakımını ve arızalarında yetkili servisleri dışında kimseye müdahale ettirmeyin. Bizde adet olduğu üzere genellikle hiçbir cihazın kullanma kılavuzu okunmaz. Çoğu zaman kılavuzlarda yer alan bozuk ve tercüme kokan anlatım da okuma ve anlama güçlüğü yaratmaktadır. Cihazlarımızı mutlaka kılavuzunda yazdığı ve önerildiği biçimde kullanalım. Radyatörlerimize termostatik vana takarak konutumuzun her yerini istenildiği biçimde ısıtabiliriz. Bu vanalar her tip radyatöre uyacak şekilde yapılmaktadır. Burada dikkat edilecek bir nokta ise oda termostatımızın olduğu mahalde termostatik vana kullanmamamız gerektiğidir. Kullanmadığınız ev bölümlerinin (oda, kiler, antre ve merdiven) radyatörlerinin kapalı tutulması sıkıntılara neden olabilir. Sistemde genel olarak en az üç radyatöre gerek vardır. Kapatılması devri daim pompasının arızalanmasına neden olabilir. Bunun yerine termostatik vana ile söz konusu bölümlerdeki radyatörlerin derecelerinin düşük tutulması daha yararlı olacaktır.

Havalandırma kapatılmamalı

- Kombimizin bulunduğu mekandaki havalandırma deliklerini soğuk hava girişi nedeniyle tasarruf etmek için kapattık, zehirlenme riskimiz var mıdır?

-Kombiniz, doğalgazı yakmak için oksijene yani havaya gereksinim duyar. Cihazın bulunduğu ortamın iyi hava almasına dikkat edilmelidir. Kombi cihazları büyük oranda binanın içerisinde olduğu için cihazın yeterince oksijen almasını sağlayacak havalandırma menfezleri bulunur. Kombi cihazları genellikle evlerde mutfaklara konumlandırılmıştır ve yine genellikle mutfak pencerelerinde kombinin hava almasını sağlayacak bir menfez bulunur. Ancak bu havalandırma delikleri, kullanıcıları tarafından genellikle bina yalıtımına katkı olsun diye kapatılmaktadır. Soğuk hava girişi engellenirken, bir yandan ortama yeterince oksijen girmesi de engellenir. Kombinin doğalgazı yakmak için yeterince oksijen bulamaması nedeniyle, doğalgazın bir kısmı yakılamadan bacadan dışarı atılır. Kombi kullanımındaki en büyük gereksiz gaz harcaması bu yolla gerçekleşmektedir. Kombinin bulunduğu ortamda yeterince oksijen bulunmaması ayrıca insan sağlığı için de tehlikelidir. Ortamdaki oksijenin tamamen tükenmesi zehirlenmelere neden olmaktadır. Her kış mevsiminde şahit olduğumuz can kayıplarını önlememiz için yapılması gerekenlerin başında da bacalı kombilerin baca kontrollerinin yapılması ve baca sensörünün çalışıp çalışmadığının kontrolü gelmektedir. Bulunduğunuz yerdeki doğalgaz dağıtım şirketine bu kontrolleri mutlaka yaptırınız.

Tasarruf için kombiyi kapamayın, kısın

- Günün büyük bir bölümünde evde bulunmuyoruz, bu saatlerde kombiyi kapatmamızı önerir misiniz?

Son yıllarda kombi üreticileri de teknolojik gelişmelere ayak uydurdu. Cep telefonu ile bile uzaktan açılıp, kapanan modeller ürettiler. Eski model bir cihaz kullanıyorsanız kombinizin istediğiniz saatte kapanması için basit bir yöntemi de uygulayabilirsiniz. Zaman saatli prizler yardımı ile kombinizin açılıp kapanışını otomatik olarak kontrol edebilirsiniz. Ancak açma-kapama uygulamasını tavsiye etmiyoruz. Soğuk kış aylarında kalorifer sistemindeki suyun bütünü ile soğuması, yeniden ısıtılması için daha fazla enerji tüketimine neden olacaktır. Kombilerin yanı sıra merkezi sistem uygulamalarında da sıkça karşılaşılan bu problemi aşmak için evde olmadığınız saatlerde derecenin düşürülmesi daha yerinde olacaktır. Kombimiz otomatik kontrole uygun ise özellikle oda ve iç termostatlar ile yanma sıcaklıklarını ayarlayabilirsiniz. Öncelikle cihazın kullanım kılavuzunda belirtilen çalışma sıcaklıklarına mutlaka uyalım. Özellikle yoğuşmalı kombilerin tavsiye edilen sıcaklık dışında yakılması arzu edilen faydayı düşürür.

Isınmada nem ayarının önemi

-Isıtma giderimizi azaltmaya çalışıyoruz, ama ekonomik kriz ortamında bunu sağlamak için harcama yapma olanağımız bulunmuyor. Harcama gerektirmeyen yöntem öneriniz var mı?

Tasarruf için kullanılabilecek basit yöntemler de var. Bu yöntemleri söyle sıralayabiliriz:

"Odalarda, masa, sandalye ve yataklarınızı dış duvarlardan uzak tutunuz. Güney cephesi pencerelerinden gündüzleri güneş girmesini sağlayınız. Geceleri bu pencereleri panjur, perde ve rüzgarlık ile kapatılmalıdır. Güneş alan pencerelerinizi temiz tutmalısınız, güneşin pasif ısıtması sağlanmalıdır. Pencere önlerinde yeşil bitki bulundurulmalıdır. Radyatörlerin üstlerini ve önlerini kapatmayınız. Radyatörlerin arkalarını ısı kaybını önleyen yansıtıcı plakalar ile tecrit ediniz. Perdelerinizin radyatörünüzü kapatmasına mani olunuz."

Ayrıca konutlarımızda ısıtma sıcaklığını birkaç derece düşürmek de etkili bir yöntem olabilir. Ortam sıcaklığının 22 derece yerine 20 derecede tutulması hem daha sağlıklıdır hem de giderleri yüzde 12 ucuzlatır. Gece gündüz ısıtılan konutun havasının kurumasını engellemek için radyatörün üzerine su dolu kaplar veya bu amaç için satılan suluklardan kullanabilirsiniz. 18 derece ısıtılan bir odanın rutubetlendirilmesi ile hissedeceğiniz pratik konfor sıcaklığı 20 derecenin üstünde olacaktır. 20 derecede rutubetlendirilmiş evlerin ise konfor etkisi 23 dereceye çıkmaktadır. Nemli hava, sıcaklığı daha iyi tutacak; buharlaşma azalacağından vücudunuz daha az ısı kaybedecektir. Kışın en soğuk günlerinde evin iç sıcaklığını en çok 20 derece konfor sıcaklığına ayarlayınız. ■

EMO
E-posta: emoenerji@emo.org.tr
Adres: Elektrik Mühendisleri Odası
Ihlamur Sokak No:10
Kızılay-Ankara

Cumhuriyet
E-posta: enerji@cumhuriyet.com.tr
Adres: Ahmet Rasim Sokak No:14
06550 Çankaya-Ankara
Faks: 0312 442 30 10